

*CLIL-baserede undervisningsforløb på tværs af sprog og niveauer, udviklingsprojekt støttet af NCFF i 2023, koordineret af Petra Daryai-Hansen, Københavns Universitet, & Susanne Jacobsen Pérez, Roskilde Universitet. Projektet tager udgangspunkt i skabelonen for beskrivelse af CLIL-baserede undervisningsforløb, der er udviklet i projektet *CLIL in other languages than English – Successful transitions across educational stages* (www.ecml.at/CLILLOTEtransitions), der er støttet af ECML og NCFF (2020-2023).*

Historisk person – Mahatma Gandhi

Udarbejdet af: Anne-Mette Rosendahl, Fredericia Realskole, am@fruv.dk

Fag, der samarbejder i forløbet: Engelsk, Historie, Samfundsfag (forløbet kan bruges i sprogundervisning og/eller i andre fag)

Fagligt emne: Et kulturmøde med Indien

Anbefalet klassetrin: 7.-8. klasse

Undervisningsforløbets længde: 4 x 45 min. (evt. 5 x 45 min.)

Andre sprog, der bruges i forløbet: Eleverne opfordres til at tale engelsk hele tiden, men det kan være en mulighed for elever i gruppediskussionen at opnå generel viden inden for historie og samfundsfag og øge deres deltagelsesmuligheder ved at tale på deres respektive hjemmesprog.

Kort beskrivelse af undervisningsforløbets indhold, struktur og evt. centrale aktiviteter

I dette CLIL-baserede undervisningsforløb, arbejder eleverne med en historisk personlighed fra Indien. I arbejdet vil eleverne møde den indflydelse, personen har haft på kultur- og samfundsforhold i et engelsktalende land og få mulighed for at reflektere over den effekt, det har haft i verden.

Eleverne tilegner sig viden ved at læse eller lytte til forskellige tekster og i arbejdet med en tidslinje. Eleverne arbejder i grupper og derfra vil der være mulighed for at opnå yderligere refleksion, ligeledes giver gruppearbejdet mulighed for diskussioner understøttet af samtalekort.

Eleverne arbejder mundtligt med fokus på at udvikle deres sproglige og interkulturelle kompetencer. Målsætningen er at eleverne, via det engelske sprog, opnår historisk bevidsthed, refleksion og forståelse af sammenhænge i verden.

Elevernes fokus er derfor på det historiske, samfundsmæssige og eventuelle religiøse aspekt af personens liv i den engelsktalende verden.

Under forløbet skal elevernes mundtlighed ende i en produktion af et skriftligt produkt.

Eleverne skal arbejde med følgende:

- en præsentation af en fælles tidslinje, hvor eleverne kommer med bud, som indikerer hvem personen er.
- et struktureret gruppearbejde, hvor alle ytrer sig og giver plads til hinandens synspunkter og måder at udtrykke sig på.
- en præsentation af en sammenhængende tekst samlet af diverse informative sætninger på engelsk.

- en skriftlig aflevering i form af en poster eller tegneserie, hvor kortere tekst og billeder skal illustrere personens liv og levned.
- en præsentation af poster eller tegneserier.

Både præsentation og produktet (en skriftlig aflevering) giver indtryk af, hvad eleverne har lært af arbejdet. Præsentationen kan føre til en større bevidsthed om emnet eller række dybere, idet hele klassen involveres i de enkelte grupperes arbejde. Måske er eleverne blevet mere bevidste om personen og dennes sammenhæng med verden.

Mål for sprog­læring (punkt 2, 3, og 5 i *Praksisanbefalingerne*):

***Mundtligt:**

Eleven kan deltage i længere spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på engelsk.

***Skriftligt:**

Eleven kan anvende modeltekster i arbejdet med egne tekster.

Eleven kan skrive med rimelig sproglig præcision.

Eleven kan udtrykke sig skriftligt afpasset formål.

***Læsning:**

Eleven kan forstå centrale synspunkter i autentiske tekster.

Eleven kan forstå og forholde sig til synspunkter i multimodale tekster.

Eleven har viden om struktur og funktion i multimodale tekster.

Eleven kan forstå hovedindholdet af autentiske tekster med kultur- og samfundsrelaterede emner.

***Flersprogethedsdidaktik:**

Eleverne kan evt. bruge deres respektive hjemmesprog i gruppediskussioner for at opnå generel viden ift. historie og samfundsfag samt fremme deres forståelse og deltagelsesmuligheder.

Mål for indholdslæring (punkt 2 og 6 i *Praksisanbefalingerne*):

Der arbejdes med følgende mål ift. engelsk:

***Kultur og samfund:**

Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.

Der arbejdes med følgende mål ift. historie og samfundsfag:

*Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

*Eleven kan demonstrere historiebevidsthed ved at kunne tage stilling til og forklare samspil mellem sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

*Eleven kan demonstrere forståelse af hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet i globale sammenhænge.

LEKTION 1/2	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)	 	1: Forud for dette har eleverne arbejdet med et kulturmøde i deres engelske lektioner ved at se filmen, <i>Bend it like Beckham</i> og arbejde med mediepakken. De har stiftet bekendtskab med den britiske kolonitid og the Commonwealth. a: Lektionen begynder med at læreren informerer eleverne om, at de skal arbejde med en historisk person med baggrund i Indien, der har haft stor indvirkning på verden. På sin vis er det underordnet om eleverne kender personen, men det skaber lidt spænding og engagement, hvis eleverne ikke på nuværende tidspunkt ved, hvem personen er. Eleverne, der sidder i 3-4 mandsgrupper, bliver bedt om at kigge på en tidslinje med informationer om Mahatma Gandhi (MG). Der er informationer rettet mod fakta, oplysninger og begivenheder i personens liv. b. Eleverne får hver sin tidslinje på et A4-ark. Læreren beder eleverne om at drøfte de oplysninger og begivenheder, der relateres til tidslinjen, i grupperne. Læreren spørger eleverne om de kan udpege en begivenhed på tidslinjen, som de mener har haft stor indvirkning på verden. c. Grupperne kommer med forslag til hvilken person, de mener, der relaterer sig til tidslinjen. Og de vigtigste begivenheder bliver delt med de andre grupper, idet hver gruppe i en lynrunde præsenterer det, de er nået frem til, for klassen. d. Læreren uddeler A4 ark med sætninger på engelsk. Sætningerne er oplysninger om MGs liv og levned. Sætningerne er i vilkårlig rækkefølge. Grupper skal nu skiftes til at læse en sætning højt for de andre elever i gruppen, og i enighed skal de prøve at placere dem i en kronologisk rækkefølge, så sætningerne udgør en sammenhængende tekst.	Kopiark med tidslinje <i>Mahatma Gandhi timeline</i> Download Kopiark med sætninger <i>Mahatma Gandhi sentences</i> Download Film: <i>Bend it like Beckham</i>. Gurinder Chadha, 2002. Mediepakken : <i>Bend it like Beckham</i>. Poul Otto og Bitten Mortensen. Malling Beck, 2007. Sakse https://inenglishplease.dk/ https://www.biography.com

		Nogle elever vil finde arbejdet mere overskueligt, hvis sætningerne klippes ud. Grupperne deler deres bud på teksten med hinanden. Måske arbejdes der med tvivlsspørgsmål, og eleverne når frem til opklaringer og en endelig tekst. 2: Læreren forklarer nu resten af opgaven og rammen for opgaven: Gruppearbejde - tidsrammen: 4 x 45 minutter. Mundtlig præsentation af endeligt produkt: Produkt til en mulig samlet udstilling. Produktet skal fungere som en form for skriftlig gruppeaflevering. Opgavens krav forklares senere. 3: Læreren præciserer rammen for opgavens videre forløb: Strukturen for arbejdet i grupperne, fremlæggelsen af elevproduceret posters/tegneserier og produktet til aflevering. Eleven skal formidle deres arbejde via værktøjer fra fx Skoletube eg. Pixton, Prezi eller Easelly (eller andet): ● Præsentation af MG: Eleverne anvender følgende spørgeord i deres gruppesamtale til at belyse vigtige oplysninger ift. personens liv, som de overvejer at bruge. Følgende spørgeord kan støtte deres arbejde: When, What, Who, Where? Læreren gør opmærksom på, at eleverne bør anvende et <i>emnerelateret ordforråd</i>. Det kan både være nye gloser, men også ord og begreber, som knytter sig til emnet fx. fagudtryk fra historien, religion, kulturen. Eleverne, der nu kender til rammen for arbejdet, skal overveje deres planlægning af tiden. Tekster skal forberedes og læses hjemme.	
--	--	---	--

		Forberedelse til næste lektion: Eleverne opfordres til at læse tekster om Mahatma Gandhi. Læreren præsenterer eleverne for mulige kilder, de kan anvende. Følgende links er eksempler på steder, hvor eleverne kan tilegne sig mere viden (webstederne er engelsksproget): https://inenglishplease.dk Teksten: Mahatma Gandhi https://www.biography.com Mahatma Gandhi	
Under (bearbejdning)	 	Inspiration og informationssøgning: Grupperne arbejder forholdsvist selvstændigt. Læreren er vejlederen og hjælper eleverne med at spore sig ind på emner til produktet vha. det engelske sprog, historiebevidsthed, kritisk tænkning og forståelse af en sammenhæng mellem globale kultur- og samfundsforhold. Eleverne opfordres også til at tale med deres andre faglærere for at få inspiration og ligeledes konsultere andre materialer, herunder materialer som de tidligere har arbejdet med i undervisningen.	
Efter (opsamling)		Læreren orienterer eleverne om vigtigheden i at notere de refleksioner og overvejelser ned, der opstår undervejs i gruppens arbejde, da disse skal bruges til det videre arbejde med produktet. Læreren forklarer rammen og målet med produktet: Målsætningen for projektet er at formidle viden om MG. Produktet skal enten være udfærdiget som en plakat i A4-størrelse eller en tegneserie. Produktet skal indeholde følgende: ● Eleven skal have fokus på MGs liv og lave historiske nedslag.	

		• Eleven kan vurdere, hvordan MG kan indtænkes i et historisk samfundsmæssigt perspektiv. • Produktet skal være 1-2 A4-sider. Der skal være engelsk tekst og gerne billeder. Der lægges vægt på kreativiteten ift. layout, indhold og sprog.	
--	--	---	--

LEKTION 3/4	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)	 	Eleverne sætter sig i grupperne. Læreren beder eleverne i hver gruppe om at samle op på sidste lektioners arbejde ved hjælp af de noter de tog. Læreren præciserer opgavens ramme og målsætningen for produktet. Eleverne skal udvælge et særligt fokus for deres fremadrettede arbejde, som de deler med klassen. Læreren beder de enkelte grupper om kort at beskrive deres ideer til det videre arbejde for klassen. Læreren forklarer, at eleverne skal aflevere deres produkt. Og at de derfor skal vide præcist, hvad deres produkt skal udtrykke mht. historiske- og samfundsmæssige aspekter.	
Under (bearbejdning)		Eleverne finder deres noter fra sidste time, samt deres individuelle noter til den viden de selvstændigt har tilegnet sig ved at forberede og læse de foreslåede kilder fx tekster om MG. Dernæst introduceres eleverne for samtalekortene. Kortene skal anvendes i gruppearbejdets drøftelser og sikrer bl.a. at holde en vis struktur, så alle gruppemedlemmer interagerer og bidrager aktivt til arbejdet.	Samtalekort: www.tekforce.dk

	  	Læreren gennemgår kort samtale- kortenes 3 roller: <i>The captain, the presenter</i> og <i>the investigator</i>. (Anvendelsen af disse kort kan udelades, men bidrager til en god struktur i gruppearbejdet.) Læreren uddeler rollerne og bestemmer hvem i gruppen der skal agere <i>the captain</i> igennem hele gruppesamtalen. <i>Presenter</i> og <i>investigator</i> rollen er for alle i gruppen og eleverne skiftes til at fremlægge én ad gangen. Eleverne skiftes til ved hjælp af <i>presenter</i> rollen at præsentere deres ideer og tanker til en poster eller tegneserie omhandlende MG. <i>Investigator</i> sørger for at arbejdet er dynamisk og spørger interesseret ind til <i>presenter's</i> idéer. Eleverne drøfter og reflekterer over hinandens ideer og taler om deres overvejelser i forhold til hvad der er betydningsfuldt at medtage i det fælles produkt. Læreren sikrer sig, at grupperne forstår strukturen og at der så vidt muligt tales engelsk i grupperne. Elevernes hjemmesprog kan bruges for at sikre elevernes forståelse og deltagelsesmuligheder. Eleverne skal efter endt gruppesamtale være afklaret i forhold til produktets udarbejdelse. Det er også muligt, at samtalen har ført til ny inspiration. Eleverne sikrer sig, at de er nået til enighed om, hvordan de vil udarbejde deres produkt. Eleverne arbejder videre i grupper med mulighed for vejledning fra læreren. Læreren rolle er at støtte og vejlede. Læreren går rundt og lytter til elevernes drøftelser. Elevernes mundtlige drøftelser fra gruppesamtalerne skal lede over i produktet, som også er et skriftligt stykke arbejde som skal præsenteres for klassen og afleveres.	
--	---	---	--

Efter (opsamling)	 	Inden eleverne afleverer produkterne, præsenteres de for de andre grupper. Dette leder muligvis til yderligere refleksion og spørgsmål. Eleverne reflekterer afsluttende over deres sproglige og faglige læring. Grupperne kan måske perspektivere emnet til nutidige begivenheder, til andre engelsktalende lande eller lande generelt, hvis det giver mening. Ligeledes kan eleverne perspektivere til andre store historiske personligheder, som de har mødt i fx historie- eller samfundsfagsundervisningen.	
------------------------------	--	--	--

Kilder (herunder læremidler som indgår i forløbet):

Fælles Mål for engelsk: <https://emu.dk/grundskole/engelsk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning>

Fælles Mål for historie: <https://emu.dk/grundskole/historie/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning>

Fælles Mål for samfundsfag: <https://emu.dk/grundskole/samfundsfag/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning>

Film: Bend it like Beckham. Gurinder Chadha, 2002.

Otto, P. og Mortensen, B. (2007). Bend it like Beckham. Malling Beck.

Samtalekort: www.tekforce.dk

Hjemmesider:
www.inenglishplease.dk
www.skoletube.dk
www.biography.com

Ikoner:

	at arbejde alene		par-/grupperarbejde		diskussion
	at tale		at skrive		at lytte
	at læse		at observere		at reflektere
	at stille spørgsmål		at præsentere		at bruge digitale læremidler
	at skematisere		at tegne		at eksperimentere
	hands-on aktivitet				